

УДК 004:378

С.В.Агаджанова, канд..техн. наук, завідувач кафедри кібернетики та інформатики

Сумський національний аграрний університет, м.Суми, Україна

E-mail: svagadzhanova@gmail.com

УДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАНУВАННЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА НА БАЗІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.

Постановка проблеми. Невіддільною складовою ефективного управління підприємством стає реалізація однієї з головних функцій даного процесу – планування. Нестабільність зовнішнього середовища та мінливість його факторів зумовлюють значні ускладнення при формуванні річних планів з виробництва певних видів продукції та їх реалізації. Висока трудомісткість даного процесу стає значною перешкодою до створення оптимальних планів розвитку підприємства. Дослідження основних підходів щодо вдосконалення інформаційного забезпечення підсистеми планування виробництва на підприємствах АПК, які розглядаються у працях Г.П. Верникова, С.М. Івахненкова, Л.Ю. Мельника, І.В. Мельниченко, Л.Л. Миськіва, В.С.Пономаренко, мають дещо фрагментарний характер.

Формулювання цілей дослідження. Всебічний аналіз діяльності сільськогосподарських підприємств Сумської області дозволив виявити протиріччя між постійним зростанням обсягів виробництва, зумовлених, головним чином, розширенням відтворенням в галузі рослинництва та ефективністю виробничо-реалізаційної діяльності, що залишається досить нестабільною.

Основна частина. Запровадження інструментарію щодо покращення планування та прогнозування майбутньої господарської діяльності сільськогосподарського підприємства, що дасть змогу більш ефективно використовувати наявні ресурси, сприяти їх економії, прогнозувати ефективність прийняття певних управлінських рішень та забезпечувати високу результативність господарської діяльності загалом.

Для цього на основі попередньо проведеного аналізу способів автоматизації планування визначено доцільність застосування економіко-математичного моделювання. Дана модель на базі прогнозу врожайності сільськогосподарських культур та визначення оптимальної структури їх посіву забезпечить: 1) визначення загальної і додаткової потреби в техніці та технічних засобах для проведення робіт з обробки ґрунту, посіву, догляду за посівами та збирання врожаю сільськогосподарських культур; 2) прогнозування рівня виробничих затрат за статтями по кожній культурі для наступної калькуляції собівартості продукції, а саме: витрат на оплату праці, амортизацію, ремонт і обслуговування техніки, паливо-мастильні матеріали, насіння та посадковий матеріал, засоби захисту рослин, мінеральні добрива та ін.; 3) розробку та деталізацію робочих планів на період проведення основних видів сільськогосподарських робіт; 4) визначення майбутньої прибутковості та рентабельності кожного виду продукції та в цілому галузі рослинництва на плановий період.

Технологічно процес інформатизації функцій обліку, аналізу, планування, прогнозування та загалом – управління виробничо-реалізаційною діяльністю підприємства виглядатиме наступним чином: первинна інформація збирається, обробляється та систематизується в базі даних, потім експортується в MS Excel для побудови оптимізаційної економіко-математичної моделі, далі проводиться експорт потрібних даних у відповідне програмне середовище класу СППР, де аналізуються альтернативні варіанти рішень, і, нарешті, на основі отриманих рекомендацій менеджер приймає конкретне рішення стосовно поставленої задачі.

Висновки. Проведення інформатизації основних бізнес-процесів якісно підвищить рівень планування та прогнозування на підприємстві, що в свою чергу матиме безпосередній вплив на показники економічної ефективності функціонування підприємства та забезпечить його фінансову стійкість за рахунок ефективного управління виробництвом та реалізацією продукції.